

1932 NOVEMBER

# ERDÉSZETI LAPOK

LXXI. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

11. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Felelős szerkesztő  
BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1932. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnék.

(Telefon: 237—22.)

## Meghívó

az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának az 1932. évi december hó 3-án d. e. 11 órakor az Egyesület székházában tartandó ülésére.

### TARGYSOROZAT:

1. Ügyvezető jelentése.
2. Az előző választmányi ülés által tűzifa árvédelme ügyében kiküldött bizottság jelentése.
3. Az Államvasút-i szállítások ügye.
4. 1931. évi zárszámadás és az 1933. évi költségvetés.
5. Esetleges indítványok.

Budapest, 1932. évi november hó 2-án.

Az elnökség megbízásáttól:

*Bíró Zoltán s. k. ügyvezető.*

## Meghívó

az Országos Erdészeti Egyesületnek 1932. évi december hó 3-án d. u. 4 órakor az Egyesület székházában tartandó rendes közgyűlésére.

### TARGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
  2. Ügyvezető jelentése.
  3. Jelentés a magyar tűzifa árvédelme érdekében teendő intézkedésről.
  4. 1931. évi zárszámadás és az 1933. évi költségvetés.
  5. Elnök, két alelnök és 20 választmányi tag választása; 15 négy évre, 1 három évre, 2 két évre és 1 egy évre (a választmányból kilépnek, de újra választhatók: Arató Gyula, Fekete Zoltán, Hinfner György, Kaán Károly, Kallivoda Andor, Kiss Ferenc, Mihalovics Sándor, Papp Béla, báró Prónay György, Sipos Antal, Schmidt Károly, gróf Széchenyi Aladár, dr. Tuzson János, Zügn Nándor, Véssey Mihály), 1 tagsági hely halálozás, 4 pedig lemondás folytán üresedett meg.
  6. Esetleges indítványok.
- Budapest, 1932. évi november hó 2-án.  
Az elnökség megbízásából:

*Bíró Zoltán* s. k. ügyvezető.

---

## **Kérelem az erdőbirtokos és erdőtiszt urakhoz**

Igazgatóválasztmányunk ez évi október hó 25-én tartott ülésén hozott határozatából kifolyóan a hazai tűzifakészletek összeírása céljából összeíróiveket küldöttünk szét.

Miután az összeíróíven megjelölt adatokra a hazai tűzifa védelmének biztosítása céljából van szükség, tisztelettel felkérjük úgy a t. erdőbirtokos, mint erdőtiszt urakat, hogy az összeíróiveket megfelelően kitöltve egyesületünkhöz sürgősen visszaküldeni szíveskedjenek.

## Krónika

### 1. Az államvasúti versenytárgyalások és azok elbírálása.

Nincs még olyan messze az az idő, hiszen még másfél évtized sem múlt el azóta, amikor az államhatalom erőszakos eszközökkel nyúlt bele a magángazdaság életébe azért, hogy az államvasutak faanyagszükségletének legalább egy részét a mai Csonkaország területén tudja biztosítani.

Mindnyájan igen jól tudjuk, hogy a Csonkaország erdei, amelyeknek fennmaradását még az állami adminisztráció sem tartotta régente annyira életbevágónak, a béke-időkben alig játszottak szerepet a Máv. szükségleteinek ellátásánál.

Teljesen érthető volt ezért, ha az összeomlás utáni időkben, amikor a kereslet fában szinte hihetetlenül élénk volt, amikor a Csonkaország erdőgazdaságai egyáltalán nem voltak a Máv.-szükségletek termelésére berendezkedve, amikor munkásállományunk legnagyobb része nem is értett az ilyen termékek előállításához, nagyon kis mértékben nyertek a Máv. szükségletei a Csonkaország határain belül kielégítést.

Voltunk ugyan néhányan már akkor, akik a birtokosoknál rámutattunk arra, hogy a nagy farsangnak megjön a böjtje is, amikor majd a magyar fatermelésnek és erdőgazdaságnak érdeke lesz, hogy termékeinek egyrészét ennél a fontos intézménynél biztosan el tudja helyezni.

Ugyanekkor rámutattunk a hivatalos köröknél is arra, hogy a termelés fejlesztésére minden kényszereszköznél alkalmasabb az, ha megfelelő árak biztosításával, az átvételi módozatok és feltételek méltányos módosításával iparkodik a beszerző intézmény a termelőknek segítségére jönni s az államvasút részére való szállítást előttük kedveltté, kívánatosá tenni.

A következmények ezeknek a feltevéseknek adtak igazat, mert amióta a kényszer-intézkedések megszűntek s a Máv. elterve az addigi nehézkes átvételtől és fizetéstől, valamint a túlzott minőségi igényektől, a szállítók érdekeit is figyelembe vette: azóta a magyar termelés évről-évre nagyobb %-ban jutott a Máv. szükségleteinek kielégítésénél szerephez s évről-évre a gazdaságok nagyobb száma rendezkedett be ezeknek a szükségleteknek az ellátására.

Természetes következménye ez az egymásrautaltságnak.

Nem lehet a termelőre közömbös az, ha biztosan tudja, hogy termékeinek azt a részét, amely elsősorban a vasutak különleges szükségleteinek kielégítésére alkalmas, biztosan el tudja helyezni a hazai vasutaknál.

De épp ilyen kevésbé lehet közömbös a hazai vasutakra is az, hogy szükségletüknek minél nagyobb részét tudják belföldi termelőktől beszerezni, akiknél esetleges kiviteli tilalmak, a kereskedelem-politikai kérdések rendezetlensége vagy más piacokról megnyilvánuló élnkebb kereslet következtében soha sem kell a szállítások biztonsága miatt aggódnia és az áraknál sem kell a valuta-beszerezéssel járó kockázatot viselnie.

Az érdek tehát kölcsönös és a vasutaknak ugyanolyan fontos érdekük a belföldi termelés fejlődése, mint amilyen fontos érdekük a termelőknek a vasutak felvevő képességének megmaradása.

Ugy látjuk, hogy mind a két fél érzi is ezt az egymásrautaltságot. Ennek dacára az utolsó évek versenytárgyalásai mintha valamennyire megbontották volna azt az egységességet, amely a termelő és fogyasztó között ezen a téren kétségtelenül fennállott.

Nem rejtegetjük, hogy az Államvasút túlzott ár-letörési politikáját kifogásoljuk és nem tartjuk alkalmasnak arra, hogy a magyar termelés fejlesztésének érdekét szolgálja.

A legteljesebb mértékben méltányoljuk az államvasutak intéző köreinek azt a szándékát, hogy szükségleteiket lehetőleg olcsó áron iparkodnak biztosítani.

Nem szabad azonban ennél a törekvésnél elfeledni azt, hogy ha a Máv. által fizetett árak annyira közel járnak a tűzifa árakhoz, mint az utóbbi időkben, akkor a talpfatermelésnek feltétlenül vissza kell esnie, mert mindenki az akadály-nélkül elhelyezhető, könnyebben szállítható és jóval kevesebb beruházást igénylő tűzifatermelést fogja választani.

Véleményünk szerint az olcsóságra való törekvésnek az államvasut eleget tesz akkor, ha szükségleteit nyilvános versenytárgyaláson szerzi be és az elfogadható *komoly* ajánlatok közül a legolcsóbbakat kiválasztva, rendeli meg a saját szükségleteit.

Elfogadhatónak, komolynak tartjuk azt az ajánlatot, ahol az ajánlattevő a hivatalos erdészeti körök bizonylatával tudja iga-

zolni azt, hogy a felajánlott anyagok termeléséhez szükséges nyersfával rendelkezik.

Az olyan ajánlatot, amelyik mögött nem áll ez a biztosíték, nem tartjuk komolynak, de azt hisszük nem tartja annak maga a vasut sem.

Igen jól emléksziünk még arra az időre, amikor a versenytárgyaláson megbízást nyert szállítók jórésze közvetlenül a versenytárgyalás után házalta végig az összes ismert termelőket, hogy néhány %-os engedménnyel, mondjuk meg nyiltan, munkanélküli keresettel, átruházza rájuk a nyert szállítási megbízást.

Ugy véljük, senki sem vádolhat bennünket kereskedelemellenes irányzattal akkor, mikor kijelentjük, hogy az ilyeneknek a termelő és fogyasztó közé való ékelődését fölöslegesnek és a közre károsnak tartjuk.

Káros a fogyasztó szempontjából, mert hiszen az ilyen rendeléseknek aránylag nagy %-a maradt mindig leszállíttatlanul.

De káros a termelőre nézve is, aki akárhányszor kedvét vesztette, mert megérdemelt munkadíját volt kénytelen feláldozni azért, hogy termelvényét a fogyasztóhoz eljuttassa és befektetett tőkéjének legalább egy részét idejében visszakaphassa.

Elég csodálatos, hogy legtöbbsnyire ezek az ajánlatok a legolcsóbbak, ami azonban természetes is. Hiszen legtöbbször ezeknek az ajánlattévőknek van a legkevesebb veszíteni valójuk, amikor majdnem biztosan számítanak arra, hogy a termelő a leg súlyosabb áldozatot is meg fogja hozni, csakhogy kész áruját az egyetlen számottevő fogyasztónak átadhassa és ne kerüljön eladatlan készleteivel fizetési zavarokba.

Ugy véljük, hogy az ilyen keresetek lehetővé tétele nem lehet a közszállítások célja.

Fölmerül itt most az az ellenvetés, hogy a termelők árai túl magasak és, hogy a termelők között az összebeszélés is lehetséges.

Nézzünk a szeme közé mindkét kifogásnak.

Vegyük előre az összebeszélés lehetőségét.

Ezzel a lehetőséggel csak addig kell a Máv.-nak számolnia, amíg a mostani alkudozási rendszert fenntartja.

Ha csak egy évben csinálja is meg azt, hogy a beérkezett *komoly* ajánlatokat a gazdasági sorrendben elfogadja és legfeljebb egy-két így kimaradó megbízható, régi szállítót kínál meg azzal,

hogy a megfelelő árak elfogadása esetén nekik is juttat a szállítástól: az összebeszélés lehetősége már ki van zárva.

Annyira érdeke minden nagyobb üzemnek talpfára alkalmas anyagai elhelyezésének biztosítása, hogy minden áldozatot meg fog hozni már az ajánlat-tételnél céljának elérése érdekében.

Ez a feltétlen garanciája az árak megfelelő szintjének is.

Sehol sincs megírva és a békében sem volt az úgy, hogy minden szállító ugyanazt az árat kapta volna talpfájáért.

De hiszen nem is lehet másképp.

Egy-egy olcsóbb vétel, könnyebb termelési lehetőségek, rövidebb szállítási távolság, mind képessé teszik a termelők egy részét arra, hogy olcsóbb ár mellett is megtalálják a maguk számadását s így olcsóbb ajánlatokat is tehessenek.

Másrészről azonban ezek a kivételesen olcsó ajánlatok nem adhatnak alapot arra, hogy más termelők komoly, reális szállításokon alapuló ajánlati árait a Máv. megnyirtálja.

A mai rendszer kifejezetten a versenytárgyalás komolyságát veszélyezteti.

Fel kell tennünk, hogy minden ajánlattevő komoly számítások alapján teszi meg ajánlatát és nem támaszt túlzott igényeket.

De a Máv. is csak akkor követelheti a szállítási feltételek pontos betartását, ha elfogadja azokat az ártételeket, amelyek mellett az ajánlattevő a szállítást vállalni hajlandó.

Elég lesz ha 1—2 esztendőn át szorítja le a Máv. a tapfa árakat a tűzifaárak szintjére s máris igen jelentős mértékben visszaesik a talpfa-termelés.

Pedig mindnyájan tudjuk, hogy az a mennyiség, amit a Máv. most kiír, nem a teljes és normális szükséglet.

Hiszzen a takarékosági áramlat ezeknél a beszerzéseknél is megnyilvánul.

Eljön azonban ennek a takarékosági hullámnak a következménye akkor, amikor az üzembiztonság minden más feltételtől függetlenül követelni fogja a nagyobb mérvű beszerzést.

Vajjon a Máv. érdekében áll-e, hogy ekkor majd csak egy lecsökkent, anyagilag gyenge, alig munkaképes termelés álljon a rendelkezésére?

Itt is fölvetjük és megismételjük azt a már többször hangoztatott állításunkat, hogy a termelői árak leszállítása csak addig a határig fogyasztói érdek, ameddig még lehetőleg sok termelő találja meg ezen a határon belül a maga számadását.

Az áraknak ezen a határon túl való leszorítása csak a termelés és ezzel együtt a kínálat csökkenését eredményezheti, aminek pedig újból az árak természetsszerű emelkedése a következménye.

Tény, hogy ez a hullámvás a gazdasági életben állandóan megvan, de az a mélypont, amelyiken most vergődünk, a legerősebb bizonyítéka annak, mennyire szükséges volna a gazdasági élet lehetőségeinek legalább bizonyos határok között való állandósítása.

A Máv., mint állami intézmény és mint nagyfogyasztó, ne feledkezzék meg arról, hogy az ilyen mértéktelen árleszorítás csak a termelés csökkenésére vezethet és pedig nemcsak a műfánál, de az egyéb faválasztékoknál is, ez a csökkenés pedig a vasuti szállítások csökkenését is maga után vonja s ezenkívül egész sereg embert foszt meg a kereset és megélhetés lehetőségétől.

Jöjjen el már egyszer az az idő, amikor szigorú bíráló tárgyává teszik a szállító képességét és megbízhatóságát és viszont a szükségletek mérvéig elfogadják a szállítóképes és megbízható ajánlattévk ajánlatait abban a formában és abban az összegben, ahogyan azt az előzetes komoly számítások alapján megtették.

Jöjjen az az idő is, amikor az indokolatlanul késedelemben maradó vagy nem szállító vállalkozóval szemben alkalmazzák a megtorló eszközöket egészen a versenytárgyalásból való kizárásig.

Ez az eljárási mód lesz egyedül alkalmas arra, hogy visszaállítsa a versenytárgyalásba vetett hitet, hogy minden ajánlattévk igényeinek mérséklésére szorítson, de egyúttal megadja az erkölcsi alapot is a megrendelőnek arra, hogy a kötelezettségének meg nem felelő szállító vállalkozóval szemben teljes szigorral eljárhasson.

## *2. Gömbölyűfa behozatala az engedélylistán.*

A hivatalos lap november 6-iki számában megjelent 6700. M. E. kormányrendelet teljesítette végre azt a réges-régi kíván-

ságunkat, hogy a gömbölyű műfatermékek (épület- és szerfa, szálfá, rönköfa, bányafa, rúdafa) behozatalát engedélyhez kössék.

Nem is a 12-ik, de a 13-ik órában jött ez a rendelkezés, mert a magyar műfapiac helyzete egész egyszerűen kétségbeesítő.

Az a néhány fűrésztelepünk, amelyik még felvevőképes, egész cinikusan azzal utasít el minden ajánlközást, hogy például a magyar bükk-rönk vagy a magyar tölgy-rönk nem érdekli, mert megszállott területről ilyen és ilyen mennyiségre van nagyon olcsó ajánlata.

A földolgozó ipar részéről pedig lépten-nyomon halljuk a kijelentést, hogy erre vagy amarra a célra a magyar faanyag nem alkalmas.

Erősen bízunk abban, hogy a földművelésügyi minisztérium, amelyik a kincstári erdők értékesítési nehézségei révén erről az áldatlan helyzetről eléggé tájékozott, most már erélyes kézzel fog belenyúlni ebbe a dologba.

Elvégre mégis csak tarthatatlan az a helyzet, hogy Magyarországon az itt benn termelt bükkárunkat még tűzifaáron is alig lehessen eladni azért, mert a legkülönfélébb és elég nagyértékű vámmal és egyéb intézkedéssel védett iparágak egyszerűen nem hajlandók magyar anyagot feldolgozni.

A termelési időszak legelején vagyunk s így ha a földművelésügyi minisztérium erélyes kézzel fogja meg a dolgot, figyelmezteti a feldolgozó iparokat, hogy szükségletüket *feltétlenül* belföldön szerezzék be, mert külföldi anyagra behozatali engedélyt nem kapnak, olyan kereslet indulhat meg a különböző műfávalasztékok iránt, amelyik igen kedvezően befolyásolhatja a magyar erdőgazdaságok téli termelését.

Milliókra menő anyagbeszerzésről van szó, amit pedig 99% erejéig meg lehet menteni a magyar termelés részére, de csak abban az esetben, ha határozott intézkedés és erélyes végrehajtás áll a magyar érdekek szolgálatába.

Kérve kérjük ez úton is a földművelésügyi minisztériumot, teljesítse azt a kérésünket, amit már írásban is több ízben, így legutóbb a múlt hó elején terjesztettünk elő és szorítsa rá a magyar feldolgozó ipart, hogy a magyar anyagot feltétlenül vegye föl és üzemét elsősorban ennek a feldolgozására alapítsa.

### 3. Az Alföld és az ármentesítés kérdése.

A mult hónap folyamán dr. Tuzson János kollégánk egy igen érdekes előadást tartott az Alföld problémáiról.

Az általános vonatkozású részekről eltekintve, mi itt az előadásnak különösen arra a részére térünk ki, amelyik bizonyos vonatkozásokban az erdészetet is érinti.

Ebben a részében az előadásnak növénytani, illetőleg inkább növényélettani problémákkal foglalkozott a tudós professzor és körülbelül hétféle növényzettípust állapított meg, amelyek mindegyike bizonyos mértékig jellemző az illető terület talaj és vízviszonyaira.

Igen érdekes képekben mutatta be azokat az értékes tapasztalatokat, amiket részint az oroszországi Alföldön tett hosszas utazásai alatt, részint itteni alföldi kutatásai során szerzett s az utóbbiak között jelentős szerep jutott azoknak a kísérleteknek is, amelyeket saját birtokán végzett, amelyekről már lapunk múltévi évfolyamában megemlékeztünk.

Az egyik alföldi ármentesítő társulat munkájával kapcsolatosan kimutatta azt, hogy a belvízlevezető csatornáktól távolabb fekvő területeken a növényzet már néhány év alatt átalakult a szárazabb talajokat jellemző növényzetté, amennyiben a nagyobb és közelebb fekvő talajnedvességet igénylő növények elpusztultak és csak a jóval értéktelenebb, a szárazságot jobban tűrő növények maradtak meg.

A kérdésnek ehhez a részéhez hozzászólt dr. Róhringer műegyetemi tanár is, aki védelmébe vette a magyar ármentesítő munkálatokat, rámutatva arra, hogy az az eredmény, amit a magyar mérnöki kar Széchenyi óta ezen a téren elért, az egész világ bámulatát és elismerését vívta ki, hogy azok a problémák (öntözés, stb.), amelyek ezzel kapcsolatosan még megoldásra várnak, milyen gondos körültekintést, milyen nagy és költséges beruházásokat igényelnek, s mennyire nem alkalmazható a magyar Alföldre ugyanaz az eljárás, amit például az ibériai félsziget keskeny folyómedreinél, illetőleg völgyeleteinél alkalmaznak.

Tuzson rövid válaszában utalt arra, hogy hiszen az előadás során ő maga számadatokkal igazolta azt, mennyire nem bírja meg az alföldi gádzálkodás a sokkal rövidebb tenyészeti időszak,

sokkal kisebb hőmennyiség és sokkal kisebb páratartalom mellett az öntözés költségeit, mert például nálunk a takarmánynövényeknél alig egy kaszálással lehetne az öntözés révén többet elérni, míg a sokkal melegebb déli vidékeken a mi legfeljebb négyszeri kaszálásunkkal szemben hétszereset is el tudnak érni.

Végeredményében úgy látjuk, hogy mérnök kollégáink Tuzson fölszólalásában bizonyosmértékű támadást látnak a folyó szabályozásainknál eddig követett rendszer ellen.

Mi úgy érezzük, hogy ez a fölfogás téves.

Meggyőződésünk az, hogy Tuzson éppen olyan elismeréssel és megbecsüléssel adózik 'vizi-mérnök kollégáink párját ritkító teljesítményének, mint amilyennel adózunk mindnyájan s éppen úgy át van hatva e munkák fontosságának és nélkülözhetetlenségének tudatától is.

Az ő előadásának a tulajdonképpeni lényegét mi abban látjuk, hogy rámutatott arra, milyen kevés gondot fordítottunk idáig és fordítunk még ma is ezeknek a kérdéseknek a megoldásánál a növényélettani problémákra.

Kétségtelenül igen fontos érdekek azok, amelyekre Róhringer rámutatott (közlekedés, település lehetősége, stb.), végeredményében azonban ezek között a célok között is tán a legfontosabb szerepet a kérdéses területek termővé tétele játssza.

Mert hiába van közlekedési lehetőség, hiába vannak meg a település egyéb előfeltételei, ha a talaj termőképességét nem tudjuk olyan irányban befolyásolni, hogy azon megfelelő eredménnyel tudjunk növényeket termelni.

És amikor újból megismételjük, hogy milyen nagy elismeréssel viseltetünk mérnök kollégáink eddigi teljesítményei iránt, még sem hallgathatjuk el azt a már többször hangoztatott megjegyzésünket, hogy ezeknek a munkálatoknak a növényélettani vonatkozásaival maig sem vagyunk még teljesen tisztában s nem tartjuk kizártnak azt, hogy akkor, amikor a munkálat sok ezer hold termővé tételével és megjavításával ezeknek tesz igen hasznos szolgálatot, esetleg más nagy területek termőképességének csökkentésével más ezreket meg is károsíthat.

Érezzük, hogy ezen a téren még nem látunk eléggé tisztán és csak hosszú évek megfigyelése, esetleg kísérletek útján fogunk tiszta képet kapni.

S ez a tiszta kép egyaránt érdeke és célja kell, hogy legyen a műszaki embernek és a növénytenyésztőnek.

Úgy érezzük, hogy az előadáson mindkét részről felmerült igen komoly érvek, számítások, adatok azt a kötelezettséget róják valamennyiünkre, de elsősorban a kormányzatra, hogy ezeknek a kérdéseknek a teljes tisztázásával sürgősen és behatóan foglalkozzék.

Mert meggyőződésünk az, hogyha egyik-másik helyen káros következmények álltak is elő, a magyar mérnöki kar meg fogja találni azt a megoldási módot is, amelyik mellett ezek a káros következmények kiküszöbölhetők és a munkálatok következtében senki sem kerül hátrányosabb helyzetbe, mint amilyenben azelőtt volt.

A leglényegesebb és a legfontosabb momentum az egész kérdés megoldásánál az, hogy mindegyik ágazat megértéssel viseltessék a másiknak az aggodalmaival és érveivel szemben, mert csak így tudjuk elérni azt a célt, ami pedig valamennyiünkkel közös.

#### 4. A munkadíjak kérdése.

Kallivoda tagtársunk indítványára egyesületünk igazgatóválasztmánya legutóbb kettős szempontból foglalkozott a munkanélküliség kérdésével.

A javaslat egyik részének eredményeképpen egyesületünk fölterjesztést intézett a fölmívelésügyi miniszter úrhoz, hogy a nagymértékű mérnöki munkanélküliségre való tekintettel az üzemtervek elkészítésére, az üzemátvizsgálási munkálatok benyújtására egyelőre további haladékot ne adjanak s így ezeknek a munkálatoknak a sürgős elvégzésével is nyujtsanak munkaalkalmat, foglalkozást kenyér nélkül szűkölködő erdőmérnök kollegáinknak.

De ugyanakkor rávilágított az indítvány az érem másik oldalára is, arra a nehéz gondokkal súlyosan terhelt helyzetre, amiben erdőbirtokosaink vannak s egy megszívleendő jótanáccsal szolgált munkát kereső és munkát vállaló erdőmérnök kartársainknak.

Ez a tanács pedig az, hogy az ilyen munkálatok díjazásának megállapításánál iparkodjanak a munkadíjat legalább részben olyan szolgáltatásokra (tüzifa, termények, stb.) átalakítani, amikkel a birtokos maga is rendelkezik s amiket készpénzbefek-

tetés nélkül tud szolgáltatni s ezeknek a szolgáltatását is iparkodjanak lehetőleg hosszabb időtartamra elosztva, részletekben biztosítani.

A magunk részéről is a legmelegebben ajánljuk ezt a tanácsot munkavállaló kollégáink figyelmébe, mert a munkanélküliségnek legelső oka éppen a munkaadók nehéz anyagi helyzete s a mindkét félre egyaránt súlyos kérdést csak akkor lehet megoldani, a nehézségeket csak akkor lehet áthidalni, ha a munkakeresők is az igényük mérséklése mellett minden utat megkeresnek arra, hogy a munkadíj szolgáltatása a munkaadónak minél kevesebb gondot okozzon.

Feltétlenül nehéz kérdés, amelyikből azonban a kivezető utat csak a jelzett módon lehet meglelni, ha mindegyik fél számításba veszi azt a nehéz helyzetet, amelyiknek terhe alatt a másik is szenved.

---

## **A háborús erdészeti rendeletek revíziója**

Ez év október hó 25-én megtartott igazgatóválasztmányi ülésen felvettem egy eszmét, hogy az 1918. évben kiadott, az erdőkre vonatkozó kormányrendeletnek, mely abban az időben is az erdőbirtokosok körében nagy megütközést keltett, megváltoztatását kérjük, mert maga az 1879-iki erdőtörvény addig igen kevés korlátozást foglalt magában az erdők kihasználását illetőleg, amivel szemben ezek a rendeletek oly megkötöttséget hoztak, szinte kétséget idéztek elő, vajjon fennállhat-e még a magántulajdonnal való rendelkezhetési jog?

Mindezeket maguk az erdőbirtokosok hallgatva fogadták, mert tényleg a világháború alkalmából beállott gazdasági konjunktúra következtében némely vidékeken valóban olymértvű erdőpusztítások történtek, amit tényleg helyes volt ily rendelettel megállítani.

Hogy Magyarországon a világháború előtt mi értéke volt az erdőnek, mikor Magyarország együtt volt, azt legjobban tudják azok, akik bizonyos országúttól vagy pláne vasútvonalától távol voltak, hogy még az 1880-as évek végén is egy